

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ทั้งยังเป็นเครื่องมือในการสร้างกำลังคนของประเทศให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวัง เพราะฉะนั้นกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา เป็นเครื่องมือในการแปลงจุดหมาย และนโยบายทางการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ และเป็นเครื่องชี้นำในการจัดความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียน เพราะฉะนั้นการที่จะได้มาซึ่งหลักสูตรในระดับต่าง ๆ จึงเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญยิ่ง (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546, หน้า 3)

เนื่องจากหลักสูตรมีความสำคัญ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเพื่อใช้ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ล่าสุดได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อใช้จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับดังกล่าวนี้ ยึดหลักการตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ระบุไว้ในมาตรา 27 วรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ โดยจัดทำเป็นสาระการเรียนรู้แกนกลาง เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เทียบเคียงกับการจัดทำสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเป็นรายปีหรือรายภาค และในมาตรา 27 วรรคสอง ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละท้องถิ่น (ถวัลย์ มาสงรัส, 2544, หน้า 25-33)

ดังนั้น โรงเรียนสิงห์สมุทร ที่ตั้งอยู่ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และเป็นสถานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดทำสาระการเรียนรู้ตามแนวสาระการเรียนรู้แกนกลาง ทั้ง 8 กลุ่มสาระ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา

การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ และศิลปะ รวมทั้งทุกกลุ่มสาระต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม

การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสิงห์สมุทร ในกลุ่มสาระศิลปะ ช่วงชั้นที่ 3 ได้กำหนดการเรียนการสอนรายปีไว้ว่า ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ศึกษาวิชานาฏศิลป์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ศึกษาวิชาทัศนศิลป์ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศึกษาวิชาดนตรี จึงต้องจัดทำสาระการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทย ร้อยละ 30 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพของท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหนึ่งในแปดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย สาระการเรียนรู้ 3 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1: ทัศนศิลป์ สาระที่ 2: ดนตรี และสาระที่ 3: นาฏศิลป์ (กรมวิชาการ, 2544) ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม สุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ ดังนั้นกิจกรรมศิลปะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน โดยตรงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ พัฒนากระบวนการรับรู้ทางศิลปะ การเห็นภาพรวม การสังเกตรายละเอียด สามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ ด้วยความมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข

สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ช่วงชั้นที่ 3 เป็นสาระที่มุ่งเน้นศึกษาในเรื่องละครสร้างสรรค์ เทคนิคการแสดง เทคนิคการเขียนบทละคร การสร้างโครงเรื่อง การศึกษาและวิเคราะห์บทละคร การรู้จักตนเองผ่านกิจกรรมละคร รูปแบบนาฏศิลป์ประเภทต่าง ๆ ลักษณะและวิธีการแสดง นาฏศิลป์ องค์ประกอบนาฏศิลป์ วิธีเลือก และประยุกต์ใช้องค์ประกอบนาฏศิลป์ในการแสดง หลักการวิเคราะห์และเปรียบเทียบการแสดงรูปแบบต่าง ๆ หลักวิจารณ์นาฏศิลป์ การสร้างสรรค์ผลงานการแสดง การจัดการแสดงนาฏศิลป์ในโอกาสต่าง ๆ ศิลปะการละครกับชีวิตประจำวัน การแสดงนาฏศิลป์และการละครกับการฝึกฝนตนเองด้านต่าง ๆ รูปแบบและลักษณะขั้นพื้นฐานของละครเวที การแสดงละครกับความหมายในบริบททางประวัติศาสตร์สังคมและวัฒนธรรม คุณค่าของนาฏศิลป์อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย คุณค่าของละครเวทีที่สามารถนำมาสื่อเรื่องราวที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 45-50)

การจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทยต้องอาศัยการศึกษาเป็นกระบวนการในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม และทำหน้าที่ส่งเสริมพัฒนาวัฒนธรรมด้วยการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ได้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแล้วนำไปเผยแพร่ หรือนำไปปรับปรุงใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของสังคม

(ชนัด ชื่นจิต, 2546, หน้า 28) ซึ่งบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของอำเภอสตึกหีบ มีสภาพเป็นสังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบท ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่ประมาณร้อยละ 10 เป็นเขตอยู่ในความรับผิดชอบของทหารเรือ มีคำขวัญแสดงถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ที่ว่า “อนุรักษ์แต่ทะเล เสน่ห์ธรรมชาติ อภิวาทหลวงพ่อบี เขาชีจรรย์พระใหญ่ ไหว้กรมหลวงชุมพร ถิ่นขจรราชธานี” อำเภอสตึกหีบมีสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญหลายแห่ง เช่น วัดสตึกหีบ หรือที่รู้จักกันในนาม “วัดหลวงพ่อบี” โดยหลวงพ่อบีเป็นผู้สร้างวัดแห่งนี้ เมื่อปี พ.ศ. 2442 และสวนกรมหลวงชุมพรสร้างขึ้นเพื่อระลึกถึง พลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ผู้ทรงก่อตั้งฐานทัพเรือสตึกหีบ พระองค์ทรงขอพระราชทานที่ดินบริเวณริมฝั่งทะเลตำบลสตึกหีบให้แก่กองทัพเรือ และขอพระบรมราชานุญาตให้ประชาชนเข้าอาศัยร่วมกันบุกเบิกพัฒนาท้องถิ่นสตึกหีบ พระองค์จึงเป็นที่เคารพกราบไหว้ของทหารเรือ ชาวเรือ และประชาชนทั่วไป มีการสร้างพระอนุสาวรีย์พระรูป และศาล ที่ปรากฏอยู่มากมายหลายจังหวัดทั่วประเทศ ไม่ต่ำกว่า 217 แห่ง และที่มีอยู่เฉพาะในอำเภอสตึกหีบมีไม่น้อยกว่า 28 แห่ง เป็นเครื่องแสดงถึงความเคารพนับถือ ความเชื่อ และความศรัทธาที่มีต่อกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ถึงแม้พระองค์จะสิ้นพระชนม์ไปนานกว่า 80 ปี (ศเลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์, 2548, หน้า 5) จากความเชื่อความศรัทธาดังที่กล่าว ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอสตึกหีบโดยโรงเรียนสิงห์สมุทรได้ จัดการแสดงระบำกรมหลวงชุมพรรำลึกขึ้น เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติคุณ พระบารมี ของกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ และใช้เป็นการแสดงนาฏศิลป์ในท้องถิ่น

ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ไทยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ พบว่า ที่ผ่านมากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะยังไม่มีการจัดทำสาระการเรียนรู้พื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพของท้องถิ่น ในลักษณะรายวิชา และจากความจำเป็นที่ต้องมีการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในหมวด 4 มาตรา 24 มีสาระสำคัญมุ่งส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาตามรูปแบบการบูรณาการของแต่ละท้องถิ่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำการแสดงระบำกรมหลวงชุมพรรำลึกที่มีอยู่ในท้องถิ่นมากำหนดเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดชลบุรี ที่เป็นการสร้างหลักสูตรในรูปแบบบูรณาการความรู้ตามความเหมาะสมของเนื้อหา และกระบวนการต่าง ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ในท้องถิ่นที่แสดงถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ที่เป็นการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เกี่ยวกับพระประวัติและผลงานของกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ในการเป็นแบบอย่างของการประพฤติปฏิบัติ และเป็นการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะกับกลุ่มสาระ

การเรียนรู้ภาษาไทยที่เกี่ยวกับการใช้ภาษา ตลอดจนทั้งเป็นการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะระหว่างสาระทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ กำหนดเป็นสาระการเรียนรู้ในหัวข้อเรื่อง ระบายกรมหลวงชุมพรฉัตรลัทธิ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความภูมิใจ และใช้การแสดงนาฏศิลป์ไทยเป็นเครื่องบ่งบอกวัฒนธรรมของท้องถิ่น

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ระบาย กรมหลวงชุมพรฉัตรลัทธิ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดชลบุรี

### กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ระบาย กรมหลวงชุมพรฉัตรลัทธิ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการ พัฒนาหลักสูตรของนักการศึกษาและนักพัฒนาหลักสูตร โดยนำส่วนที่เหมาะสมมาสังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างหลักสูตร ดำเนินการสร้างโดยใช้รูปแบบแนวคิดของทาบ (Taba, 1962) รุจิร ภู่อาระ (2545, หน้า 61-64) มี 8 ขั้นตอน ดังนี้
  - 1.1 วิจัยความต้องการ
  - 1.2 กำหนดจุดประสงค์เฉพาะ
  - 1.3 คัดเลือกเนื้อหาสาระ
  - 1.4 จัดลำดับเนื้อหาสาระ
  - 1.5 คัดเลือกกิจกรรม
  - 1.6 จัดลำดับกิจกรรม
  - 1.7 กำหนดแนวทางการวัดผลและประเมินผล
  - 1.8 ตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตร
2. การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้
3. การทดลองใช้หลักสูตร
4. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

## ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้หลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ระบายภาพหลวงพ่อบุญรอด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดชลบุรี ที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ซึ่งเป็นไปตามแนวจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และตามหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ครูวิชาการ ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ได้นำไปพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน
3. นักเรียนมีความรู้ และเห็นคุณค่าของการสร้างสรรค์งานศิลป์ไทยในท้องถิ่น มีความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

## ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวน 1 ห้องเรียน 35 คน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบบุรี เขต 3 จังหวัดชลบุรี
2. ด้านเนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ระบายภาพหลวงพ่อบุญรอด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีการกำหนดหัวข้อเรื่องเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
3. ระยะเวลาการทดลองใช้หลักสูตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ทดลองจำนวน 16 ชั่วโมง

## นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตรท้องถิ่น (Local Curriculum) หมายถึง หลักสูตรเรื่องระบายภาพหลวงพ่อบุญรอด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น (The Development of Local Curriculum) หมายถึง กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ระบาย

กรมหลวงชุมพรร่ำลึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีกระบวนการในการสร้าง ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 การสร้างหลักสูตร โดยวินิจฉัยความต้องการ กำหนดจุดประสงค์เฉพาะ คัดเลือกเนื้อหาสาระ จัดลำดับเนื้อหาสาระ คัดเลือกกิจกรรม จัดลำดับกิจกรรม กำหนดแนวทางการวัดผลและประเมินผล และตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตร

2.2 การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้

2.3 การทดลองใช้หลักสูตร

2.4 ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

3. หลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการ (Integrated Local Curriculum) หมายถึง หลักสูตรเรื่องระบำกรมหลวงชุมพรร่ำลึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดชลบุรี ที่เป็นการนำเนื้อหาสาระที่มีความหมายเกี่ยวข้องกันมาสัมพันธ์ให้เป็นเรื่องราวเดียวกัน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในลักษณะที่เป็นองค์รวม และสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้วิจัยได้จัดเนื้อหาสาระตามรูปแบบการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ดังนี้

3.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะกับการบูรณาการภายในกลุ่มสาระระหว่าง สาระที่ 1: ทักษะศิลป์ สาระที่ 2: ดนตรี และสาระที่ 3: นาฏศิลป์

3.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะกับการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 4: ประวัติศาสตร์

3.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะกับการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 4: หลักการใช้ภาษา

4. ระบำกรมหลวงชุมพรร่ำลึก (Rabum Krom-Ma-Loung Chumporn Rumrerg) หมายถึง การแสดงนาฏศิลป์ท้องถิ่น ใช้เป็นการแสดงเพื่อเทิดพระเกียรติคุณ พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เป็นการรำในลักษณะตัวนางล้วน ใช้ผู้แสดงตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป หรือแสดงพร้อมกันเป็นหมู่ การแสดงมุ่งเน้นความพร้อมเพรียง ความงามในการใช้ลีลาท่ารำและความสวยงามของการแต่งกาย

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ ตามหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ระบำกรมหลวงชุมพรร่ำลึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นคะแนนที่วัดได้จากแบบทดสอบ

และแบบประเมินทักษะ จากการเรียนรู้ตามรูปแบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. เจตคติต่อการเรียน (Attitude) หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่เกิดหลังจาก การเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ระบายกรมหลวง ชุมพรรำลึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสามารถวัดได้จากการตอบแบบวัดเจตคติ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. ทักษะทางปฏิบัติ (Performance) หมายถึง กระบวนการในการทำงานและ ผลงานเนื่องมาจากการกระทำจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ เรื่องระบายกรมหลวงชุมพรรำลึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งได้มา จากการปฏิบัติตามสภาพจริง